

IZ INSTITUTA

KRATAK PREGLED RADA INSTITUTA ZA ISTORIJU U SARAJEVU U 1983. GODINI

Većina stalnih saradnika Instituta bili su u 1983-oj godini angažovani na monografskoj obradi određene problematike iz istorije naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine i šire, počevši od srednjeg vijeka pa do najnovijeg vremena. Od ukupno devetnaest (19) tematskih zadataka, petnaest (15) predstavljaju monografske cjeline na kojima radi po jedan naučni saradnik, a četiri (4) preostale teme su pojedini dijelovi knjiga IV, V i VI Istorije naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine. Preostali dio naučnog kadra Instituta i više spoljnih saradnika bili su angažovani u realizaciji projekta Istorija Saveza komunista Bosne i Hercegovine, Istorija revolucionarnog omladinskog pokreta u Bosni i Hercegovini i Logori i zatvori u Bosni i Hercegovini 1941—1945. godine. Nastavljajući raniju praksu i u 1983-oj godini Institut je poklonio odgovarajuću pažnju izdavačkoj djelatnosti, organizaciji naučnih skupova i savjetovanja, učešću saradnika na naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu, kongresu istoričara Jugoslavije, kao i saradnji sa srodnim naučnim ustanovama. I u prošloj godini bila je zapažena saradnja sa Samoupravnom interesnom zajednicom nauke Bosne i Hercegovine koja je sufinansirala ukupno sedam (7) projekata iz programa Instituta. Iako je radio u veoma otežanim materijalnim uslovima, Institut je u 1983. godini postigao dobre rezultate, što se vidi iz slijedećih podataka:

I

A) *Izdavačka djelatnost*

U 1983-oj godini objavljene su ove knjige:

1. Pokrajinsko savjetovanje KPJ za Bosnu i Hercegovinu (Ivančići, 7. i 8. januara 1942. godine), Institut i NIŠRO »Oslobođenje«, Sarajevo, 1983. godine;

2. Mitar Trifunović Učo, Građa za monografiju, priredili: dr Ahmed Hadžirović, dr Ibrahim Karabegović i Ilija Stanić, Institut i IGTR0 »Univerzal« OOUR izdavačka djelatnost, Tuzla, 1983. godine;

3. Mr Tihomir Klarić, Stvarnost i umjetnost, »Univerzal«, Tuzla 1983. godine;

4. Prilozi br. 19, Institut za istoriju, Sarajevo 1982. godine.

B) *Završeni projekti i drugi zadaci:*

5. Italijani u Bosni u srednjem vijeku, magistarski rad na postdiplomskom studiju, autor Vojka Besarović, asistent;

6. Osnovne karakteristike politike HSS-a u Bosni i Hercegovini u periodu od 1929. do 1941. godine, dio knjige V Istorije naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine, autor dr Tomislav Išek, viši naučni saradnik.

C) *Istorija SKJ*

7. dr Nedim Šarac, naučni savjetnik, učestvovao u radu Redakcionog odbora i radio na dotjerivanju teksta I i II dijela knjige;

8. dr Ibrahim Karabegović, viši naučni saradnik, pripremio uvodno izlaganje o rukopisu koji se odnosi na međuratni period za sjednicu Komisije za istoriju CK SK BiH;

9. dr Drago Borovčanin, viši naučni saradnik, pripremio uvodno izlaganje o rukopisu koji se odnosi na period od 1945. do najnovijeg vremena za sjednicu Komisije za istoriju CK SK BiH.

D) *Istorija Saveza komunista Bosne i Hercegovine*

10. U realizaciji ovog projekta u 1983-oj godini angažovano je 14 stalnih saradnika Instituta. Od ukupno 48 priloga za Istoriju SK BiH završeno je 27 (dr Dževad Juzbašić, dr Luka Đaković, dr Nusret Šehić, dr Tomislav Išek, dr Ibrahim Karabegović, dr Nedim Šarac, mr Rafael Brčić, dr Drago Borovčanin, mr Tihomir Klarić, Seka Brkljača, Budimir Miličić i Vera Kac) (oko 350 strana teksta).

Radom na realizaciji ovog projekta rukovodilo je Uredništvo na čelu sa dr Nedimom Šarcom kao odgovornim urednikom i Budimirom Miličićem u funkciji naučnog sekretara.

E) *Istorija revolucionarnog omladinskog pokreta u Bosni i Hercegovini*

11. U 1983-oj godini rješavana su uglavnom organizaciona pitanja i vršene pripreme za rad na ovom projektu. U vezi s tim održano je više sjednica Redakcionog odbora, konstituisani naučni timovi po periodima, utvrđeni sastavi redakcionih grupa, usvojeni

Pravilnik o radu Redakcionog odbora i dinamika rada. U istom periodu utvrđivani su i razmatrani prijedlozi potencijalnih autora i donesen zaključak da se izradi bibliografija literature i izvora. Na sjednicama Redakcionog odbora raspravljana su i pitanja metodološkog karaktera.

Na čelu Redakcionog odbora ovog projekta nalazi se mr Dubravka Škarica, spoljni saradnik i mr Rafael Brčić u funkciji naučnog sekretara.

II

Projekti u procesu realizacije

A) *Srednji vijek*

1. Socijalno-ekonomske promjene u bosanskom društvu u 14. i 15. stoljeću s posebnim osvrtom na nastanak novog plemstva, autor dr Pavo Živković, viši naučni saradnik;

2. Srpska pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini do obnove Pečke patrijaršije (1557), autor mr Boris Nilević, asistent-istraživač.

B) *Osmansko-turski period*

3. Sarajevo u 16. vijeku, autor mr Behija Zlatar, asistent-istraživač;

4. Bosanski pašaluk u tursko-mletačko-austrijskom ratu 1714—1718. godine, autor mr Enes Pelidija, asistent-istraživač;

5. Ustanci u Bosni i Hercegovini 1852—1862. godine, autor mr Dušan Berić, asistent-istraživač.

C) *Period od 1878. do 1918. godine*

6. Istorija naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine, knjiga IV, poglavlje:

— Bosanskohercegovački sabor i djelovanje političkih stranaka 1910—1914. godine, autor dr Dževad Juzbašić;

7. Napredni omladinski pokret antiaustrougarske orijentacije u jugoslovenskim zemljama prije prvog svjetskog rata (1904—1914), autor dr Luka Đaković, viši naučni saradnik;

8. Privredne komore u Bosni i Hercegovini i njihova uloga u unapređivanju privrede (1909—1945), autor dr Božo Madžar, spoljni saradnik.

D) *Period od 1918. do 1941. godine*

9. Istorija naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine, knjiga V, poglavlje od 1918. do 1925. godine, autor dr Nusret Šehić, naučni savjetnik;

10. Muslimansko kulturno društvo Narodna uzdanica 1923—1941. godine, autor dr Ibrahim Kemura, naučni saradnik;
11. HSS u Bosni i Hercegovini od 1929. do 1941. godine, autor dr Tomislav Išek, viši naučni saradnik.

E) *Period 1941—1945. godine*

12. Istorija naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine, knjiga VI, poglavlja:
 - NOF u Bosni i Hercegovini 1941—1945;
 - Građanske političke snage u Bosni i Hercegovini od Drugog zasjedanja AVNOJ-a do oslobođenja zemlje, autor mr Rafael Brčić, naučni saradnik;
13. Industrijski potencijali Bosne i Hercegovine i privredni interesi okupatora od 1941. do 1943. godine, autor Seka Brkljača, asistent;
14. Nacionalno pitanje u Bosni i Hercegovini u toku NOB-e 1941—1945. godine, autor dr Enver Redžić, spoljni saradnik.

F) *Period socijalističke izgradnje*

15. Zemljoradničko zadrugarstvo u Bosni i Hercegovini 1941—1953. godine, autor Budimir Miličić, stručni savjetnik;
16. Emancipacija muslimanske žene i skidanje zara i fer-dže u Bosni i Hercegovini nakon oslobođenja (1947—1952), autor Senija Milišić, asistent;
17. Struktura članstva KPJ u Bosni i Hercegovini 1945—1953. godine, autor Vera Kac, asistent.

III

G) *Objavljeni članci, rasprave, prilozi i diskusije*

Stalni saradnici Instituta: dr Pavo Živković, mr Boris Nilević, mr Dušan Berić, dr Ibrahim Karabegović, dr Nusret Šehić, dr Ahmed Hadžirović, mr Uroš Nedimović, dr Rasim Hurem, mr Rafael Brčić, dr Drago Borovčanin, mr Tihomir Klarić, Vojka Besarović, asistent, dr Dževad Juzbašić i asistent Seka Brkljača objavili su ukupno 62 članka, priloga i prikaza u raznim časopisima u zemlji i inostranstvu.

IV

H) *Učešće na naučnim skupovima, Kongresu istoričara Jugoslavije, okruglim stolovima i savjetovanjima*

Stalni saradnici Instituta: dr Pavo Živković, mr Boris Nilević, mr Enes Pelidija, mr Dušan Berić, dr Ibrahim Karabegović, dr Nusret Šehić, dr Ahmed Hadžirović, mr Uroš Nedimović, dr Rasim

Hurem, mr Rafael Brčić, dr Drago Borovčanin i mr Tihomir Klarić učestvovali su sa referatima, saopštenjima i diskusijama na slijedećim naučnim skupovima, okruglim stolovima, savjetovanjima i Kongresu istoričara Jugoslavije:

1. Osmi kongres istoričara Jugoslavije, Arandelovac, septembra 1983. godine;
2. Zasjedanje komisije jugoslovenskih i čehoslovačkih historičara, Brno, oktobra 1983. godine;
3. Naučni skup Saveza naučnih društava za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, Konjic — Jablanica, 1983. godine.
4. Savjetovanje istoričara SR Hrvatske i SR Bosne i Hercegovine, Stubičke Toplice, 16—17. maj 1983. godine;
5. Naučni skup »Odluke AVNOJ-a — trajna osnova nacionalne ravnopravnosti, razvoja i napretka naroda i narodnosti Jugoslavije, Sarajevo, 16—18. 11. 1983. godine;
6. Naučni skup »Dubrovnik u revolucionarnom pokretu, NOB-i i socijalističkoj revoluciji«, Dubrovnik, 6—8. 12. 1983. godine;
7. Naučni skup »Prosvjeta i školstvo u NOR-u i revoluciji, Novi Sad, 7—9. 9. 1983. godine.

Osim toga, većina saradnika Instituta aktivno je saradivala u raznim naučnim i stručnim organima, redakcijama, komisijama, odborima, žirijima itd. Saradnici Instituta su bili autori niza projekata i recenzija, a više ih se angažovalo u predavačkoj djelatnosti i u radio i TV-emisijama.

V

Organi upravljanja i rukovođenja — Savjet instituta, Naučno vijeće i redakcija »Priloga«

Organ upravljanja u Institutu je Savjet, koji se sastoji od 7 članova iz sastava radnika Instituta i 4 člana delegirana od strane predstavnika društvene zajednice. U toku 1983. godine Savjet Instituta je održao ukupno 13 sjednica na kojima je dono niz samoupravnih akata, odluka i zaključaka koji su od bitnog značaja za ukupnu i osnovnu djelatnost Instituta.

a) Savjet Instituta:

1. dr Tomislav Išek, predsjednik
2. dr Drago Borovčanin, član
3. dr Luka Đaković, član
4. Spomenka Pivač, član
5. mr Enes Pelidija, član

6. dr Pavo Živković, član
7. mr Ibrahim Tepić član
8. dr Božo Madžar, član
9. dr Dušan Otašević, član
10. Amira Radošević, član
11. mr Behija Zlatar, član

b) Naučno vijeće Instituta ima 13 članova od kojih 8 iz sastava radnika Instituta, a 5 iz reda naučnih radnika van Instituta. U toku 1983. godine, na više održanih sjednica, Naučno vijeće je raspravljalo pitanja iz okvira naučne, kadrovske i izdavačke politike Instituta.

1. dr Drago Borovčanin, predsjednik
2. dr Ibrahim Karabegović, član
3. dr Nedim Šarac, član
4. mr Boris Nilević, član
5. dr Dževad Juzbašić, član
6. dr Đuro Bazler, član
7. dr Luka Đaković, član
8. dr Milorad Ekmečić, član
9. Budimir Miličić, član
10. mr Tomislav Kraljačić, član
11. dr Enver Redžić, član
12. mr Ahmed Aličić, član
13. Vera Kac, član

c) Redakcija »Priloga«

1. dr Nusret Šehić, glavni i odgovorni urednik,
2. mr Rafael Brčić,
3. dr Ahmed Hadžirović,
4. dr Ibrahim Karabegović,
5. dr Desanka Kovačević-Kojić,
6. dr Milan Vasić,
7. dr Drago Borovčanin

Sekretar Redakcije mr Tihomir Klarić, tehnički urednik dr Ibrahim Kemura.

d) Sekretarijat Instituta

U okviru Sekretarijata nalaze se računovodstvo, daktilobiro i drugo administrativno i pomoćno osoblje. Ovo odjeljenje je obavljalo redovne poslove upravnog i administrativnog karaktera.

Ibrahim Karabegović